

NORWEGIAN B – STANDARD LEVEL – PAPER 1 NORVÉGIEN B – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 NORUEGO B – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Friday 10 May 2013 (afternoon) Vendredi 10 mai 2013 (après-midi) Viernes 10 de mayo de 2013 (tarde)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET - INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for paper 1.
- Answer the questions in the question and answer booklet provided.

LIVRET DE TEXTES - INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS - INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEKST A

Camp Hudøy – sommeren du aldri glemmer!

På Camp Hudøy skjer det noe hele tiden, det er spenning og moro fra morgen til kveld. Blant de mange spennende opplevelsene du kan få være med på er:

- · fotball, kanonball, basketball
- teatersport med profesjonelle skuespillere
- grilling på stranda
 - konsert på svaberget
 - utfordrende hinderløype og morsomme rebusløp
 - kveldsbading
 - kveldsfiske fra båt
- overnatting i lavvo eller i hengekøye i et naust

I tillegg blir det selvfølgelig tid til å gjøre akkurat det du vil, enten det er å være sammen med gutter og jenter fra andre kolonier, lese, spille eller gjøre noe helt annet.

Kan du tenke deg å reise til en magisk sommerøy med en eller flere av dine beste venner i sommer? Da MÅ du bli med på Camp Hudøy!

Til de voksne

Det har vært sommerleir på den idylliske øya Hudøy i Oslofjorden siden 1918. Camp Hudøy er drevet av Stiftelsen Hudøy – et samarbeid mellom Kirkens Bymisjon og Oslo kommune. Tilbudet er rettet mot alle elever på 2. – 7. trinn som bor i Oslo kommune.

På Hudøy venter bading, seiling, lek og spennende, lærerike aktiviteter som huskes resten av livet. Vi jobber for at barna skal etablere positive vennerelasjoner og oppleve sosial mestring gjennom lek og samarbeid, frihet og rammer, ansvar og anerkjennelse.

Camp Hudøy er en kjøpefri sone – det finnes ingen butikker eller kiosker på øya.

Over 400 barn og unge er på ferieøya samtidig. Camp Hudøy fordeler seg på 11 leirsteder spredt over hele øya, og er et av de få ferietilbudene som samler barn fra hele Oslo på tvers av bakgrunn og interesser.

Det eneste som er sikkert med Camp Hudøy er at alt kan [-X-]! I løpet av 12 deilige sommerdager er du med på å [-7-] dine egne ferieminner. I tillegg til vennene du [-8-] fra før får du garantert nye venner. Her [-9-] du nemlig gutter og jenter fra hele Oslo.

www.hudoy.no (2011)

20

TEKST B

5

20

Maskuline dagbøker

Andreas Stokkeland (20) har skrive dagbok kvar dag i eit heilt år. Han trur at mange fleire gutar kan hatt nytte av ein slik hobby.

Jærbuen Andreas Stokkeland sit utanfor ein høgskule i Stavanger. Han er nett ferdig med studia for i dag. No har han funne fram dagbok-filer på dataen sin. Tekstane er korte, og handlar stort sett om tre ting: Kva han har gjort, kvar han har vore og kven han har treft.

- Kva er vitsen med å skrive dagbok?
- Eg får betre kjennskap til kven eg er og kva eg nyttar tida til. Det blir også lettare å hugse gode minne.
 Og så føler eg det som ei plikt.
- For kven si skuld pliktar du å skrive om livet ditt?
- Eg likar faget historie. Vi manglar diverre mykje kunnskap om korleis folk levde før i tida. Kanskje om nokre hundre år ønsker folk å vite korleis kvardagen til norske gutar såg ut i 2011. Det vil eg gje dei ein sjanse til. Difor har eg skrive eitt år i strekk.

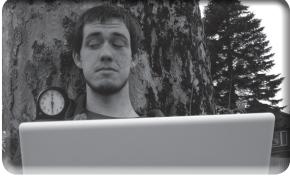
For båe kjønn

- Kjenner du andre av ditt kjønn som skriv dagbok?
- Ja, men ingen unge. Dagbok-skriving er likevel ikkje feminint i seg sjølv. Det er jo fleire måtar å gjere
 det på. Ikkje berre den typiske måten jenter skriv på i populære bøker og filmar.
 - Så du skriv annleis enn dette?
 - Ja. Dei nyttar dagbøkene til å få ut dårlege kjensler.
 Bøkene er hemmelege. Og så skriv dei langt. Eg bruker
 PC og skriv kort. Dagboka mi er ikkje særleg privat.
 Eg ynskjer berre å få fram fakta.

Klokka seks kvar dag

- Vil det seie at alt du skriv er offentleg?
- Ikkje når det gjeld denne boka. Men eg har ei dagbok til. Der skriv eg berre om det som skjer akkurat klokka seks. Eg har skrive på denne boka kvar dag i eit heilt år. Eg kan tenke meg å gje ho ut etter kvart.
- 25 Korleis klarer du å hugse kva som skjedde klokka seks?
 - Eg plar å ha på ein alarm då. Den minnar meg om å legge merke til kva som skjer rundt meg. Så skriv eg det ned om kvelden.
 - Ynskjer du å skape ein trend?
- Det hadde vore bra om fleire gutar byrja å skrive dagleg. Det er litt stress å hugse på å skrive kvar dag.
 Men det er absolutt verdt det. Det trur eg mange hadde vore einige i, om dei berre hadde prøvd det!

Marianne Magnussen, www.magasinett.no (2011)

TEKST C

Storfangst på stranda

En 55 tommers flatskjerm, en vaskemaskin og 534 røykstumper. Det var litt av fangsten da en klasse fra Oslo skulle rydde stranden ren.

Mange bruker Fiskevollbukta i Oslo på fine sommerdager. Det blir det mye søppel av.
 klassingene fra Hallagerbakken skole på Holmlia i Oslo er med på å rydde stranda med gruppa «Naturheltene».

- 17. september er årets internasjonale strandrydde-dag. Den arrangeres for 26. år på rad. Norge er med for første gang. Målet er å få strendene fri for søppel og vise hva vi kaster fra oss. Avfall langs strendene fører til at mange dyr og fugler dør. Plast er det største problemet, sier Emily Robertson til Klar Tale. Hun er prosjektleder i Hold Norge rent. Det er de som har satt i gang med ryddedagen her i landet. Det blir rydde-aksjoner over hele landet, fra Østfold til Tromsø.
- Det er mye søppel i Oslo og områdene rundt også, ifølge Nicolay Moe i Oslofjorden friluftsråd.

 Vi ryddet et par øyer for kort tid siden. Vi plukket søppel på en strekning på 1 kilometer. Det ble 50 store søppelsekker med søppel.
- Moe og Robertson deler ut utstyr til den ivrige ryddegjengen. Et par tykke hansker og en plastpose er alt de trenger. Dessuten må hver rydde-gruppe ha med et skjema. Alt de finner, skal skrives ned. Dermed vil folk kunne vite hva og hvor mye avfall som er på strendene i hele verden. Farlig søppel må de si ifra til de voksne om. Elevene løper av gårde. I fjæra finner de en avis-vogn og en gammel strandstol.
 - Rundt neste sving løper elevene ned til et sted der det har vært bål. Oppi restene av bålet ligger det de finner mest av på strendene: Sneiper og røyk. Det er bare å plukke opp alle.
- 25 Disse kan fugler svelge. Da kan de bli kvalt. Eller de kan bli forgiftet av det som er i røyken, forklarer Robertson til elevene.
 - Her har noen spist egg, sier Jennifer, men lar eggeskallet ligge. Det vil naturen bryte ned. Elevene rydder rundt en student som leser pensum i sola. De bærer fulle søppelsekker mellom pensjonister på gåtur.

Nicolay Moe mener at informasjon er det viktigste for å unngå avfall langs norske strender.

– Å plukke søppel er gøy og bra for naturen, sier Maria. Hun har fylt to poser. Elevene hjelper Emily med å registrere hva de har funnet.

Ved bilen møter gruppa resten av skoleelevene. Der samles all informasjon om hva elevene har funnet. På skjemaene står det blant annet 38 engangs-griller, 534 sigarett-sneiper og 138 ulike plastrester. Stoltest er gruppa som fant det største søppelet. I fjæra lå en knust TV-skjerm og en vaskemaskin. Nå skal det fraktes dit hvor søppel egentlig skal være.

Gøril Huse, www.klartale.no (2011)

TEKST D

5

10

Hva vet du om samene?

Visste du at bare en tredjedel av samene snakker samisk? Her kan du lese deg litt opp med noen harde fakta.

Samer er en folkegruppe og et urfolk som i dag bor i et område fra Kolahalvøya i nordøst til Hedmark i sør i Norge, men også i nordre deler av Sverige, Finland og Russland. Kjerneområdet finner vi i de indre delene av Nordkalotten. Dette kalles *Sápmi* på samisk.

Mange navn

Navnet same er den skandinaviske formen av det samiske ordet sápmi (nordsamisk) eller saemie (sørsamisk), som viser til både område, befolkning og språk. Tidligere har samer blitt kalt finner av nordmennene, og lapper (fi. lappalaiset, ru. lopari) av svensker, finner og russere, og språket har blitt kalt lappisk. Disse uttrykkene blir i dag ofte ansett som nedsettende. Derfor har man i de siste tredve årene tatt i bruk etnonymene (det et folk kaller seg selv) same og samisk også på andre språk. Det er vanskelig å si hvor mange samer det finnes. Man anslår at et sannsynlig tall ligger på i overkant av 60 000, hvor ca 40 000 lever i Norge.

Samene i dag

De mange mytene om samene som eksisterer, er nettopp det; myter. De færreste bor i lavvo (sametelt) og de tradisjonelle samiske leveveiene som reindrift, småbruk og fiske utøves i dag kun av et mindretall. Faktisk finner man den største konsentrasjonen av samer i Oslo. Etter den dramatiske kampen mot utbyggingen av Alta-Kautokeinovassdraget på slutten av 1970-tallet, har den samiske bevisstheten vokst. Motstanden mot utbyggingen ble så sterk at regjeringen i 1980 oppnevnte Samerettsutvalget. De skulle utrede samenes rettsstilling, og utvalgets arbeid førte til Sameloven i 1987. Denne loven la grunnlaget for opprettelsen av Sametinget (1989) og innføringen av samenes rettigheter i Grunnloven. Omsider hadde samene og samisk språk og kultur blitt anerkjent av den norske stat.

www.ung.no (2008)